

Vakıflar Kanununa ek kanun tasarısı ve Maliye, Adalet ve Bütçe Komisyonları raporları (1/345)

T. C.

Başbakanlık

25. IX. 1944

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/215, 6/2526

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Vakıflar kanununa ek olarak hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 . VIII . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan

Ş. Sarucoğlu

Mucip sebepler lâyihası

2762 sayılı Vakıflar Kanununun 27 nci maddesinde mukataalı toprakların ve icareteynli gayrimenkullerin mukataa ve icarelerin yirmi misli bir taviz mukabilinde vakıf ile alâkası kesilerek mutasarrıfları lehine mülkiyete çevrileceği yazılıdır.

29 ncu madde mucibince bu muamele sözü geçen kanunun meriyeti tarihi olan 13 Birincikânun 1935 den itibaren on yıl içinde ihtiyari ve bu müddetin hitamında mecburidir.

13 Birincikânun 1945 tarihine kadar kanun hükümlerine göre taviz vermek yoluyla icareteyn veya mukataa kayıtları terkin edilmemiş olan gayrimenkullerin mülkiyetlerinin 13 Birincikânun 1945 tarihinde kendiliğinden mutasarrıflarına geçeceği ve vakfın hakkının ivaza münkalip olacağı ve gayrimenkulün bu ivaz karşılığında ipotekli sayılacağı ve Vakıflar Umum Müdürlüğünün bu tavizleri borçlunun başka mallarına da müracaat etmek ve Tahsil Esmal Kanununa tevfikân tahsil eylemek salâhiyetine malik bulunduğu salifüzzikir 29 ncu maddede tasrih edilmiştir.

Tavizlerin beşte biri peşin ve geri kalanı dört yılda ve dört müsavi taksitte ödenebileceği ve toptan ödeme halinde yüzde beş tenzilat yapılacağı kanunun 28 nci maddesinde yazılıdır. Bu suretle verilen icareteynli ve mukataalı gayrimenkullerin miktarı yüzde yirmi nispetindedir.

Bunun mühim bir kısmı kanunun 30 ncu maddesinin temlikî tasarruf dolayısıyla tahmil ettiği mecburiyete binaen yapılmıştır.

Bu nisbetin bu kadar dîn bulunmasına hiç şüphe yok ki, mükellef adedinin çokluğu beş seneden beri devam eden ikinci cihan harbinin iktisadi sahada doğurduğu vaziyetler âmil olmuştur.

Kanundaki ihtiyarî müddetin hitamında kanunun tatbikına geçilmesi yalnız İstanbul, Beyoğlu ve Üsküdar'da yüz otuz bini geçen icareteynli ve mukataalı gayrimenkul mutasarrıflarını pek zor bir duruma düşürecektir.

Bu mülâhazalara binaen kanundaki müddetin on sene daha uzatılması düşünülmüş ve birinci madde bu esasa göre yazılmıştır.

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Maliye Komisyonu
Esas No. 1/345
Karar No. 8

12 . I . 1945

Yüksek Reisliğe

Vakıflar kanununa ek olarak hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 . VIII . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp mucip sebepleriyle birlikte encümenimize havale buyrulmuş kanun lâyihası Vakıflar Umum Müdürlüğü mümessili hazır olduğu halde müzakere olunarak aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye En. Reisi	M. M.	Kâtip
İstanbul	Aydın	Ankara
A. Bayındır	A. Menderes	M. Aksoley
Afyon K.	Afyon K.	Antalya
İ. H. Baltacıoğlu	S. Yurdkoru	H. T. Dağlıoğlu
Antalya	Burdur	İzmir
Dr. G. Kahraman	Ş. Engineri	Ş. Adalan
Kastamonu	Malatya	Tekirdağ
H. Çelen	M. N. Zabcı	E. Ataç

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Adalet Komisyonu
Esas No. 1/345
Karar No. 16

9 . IV . 1945

Yüksek Başkanlığa

Vakıflar Kanununa ek olarak hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 24 . VIII . 1944 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarılarının Bütçe Encümeninde görüşülmesi sırasında:

Adı geçen kanunun Adliye Encümeninden geçtiği için süre uzatması gereğince de Adliye Encümenince takdiri zaruri olduğu düşünülerek tasarıların encümenimizden de geçmesi uygun görülmüş ve bu mütalâa ile tasarı encümenimize gelmiştir.

Vakıflar Umum Müdürü huzuriyle encümenimizce yapılan görüşme sonunda,

2762 sayılı Vakıflar Kanununun 29 ncu maddesinde yazılı sürenin on sene uzatılmasını gerektiren sebepler encümenimizce de yerinde görüle-

rek teklif edilen madde aynen kabul edilmiştir. Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet K. Başkanı	Bu rapor sözcüsü	Kâtip
Kayseri	İzmir	Manisa
E. Özsoy	E. Oran	F. Uslu
Antalya	Balıkesir	Bingöl
N. Aksoy	O. Niyazi Burcu	F. F. Düşünsel
Denizli	Denizli	Kastamonu
Haydar Günver	N. Küçüka	Abidin Binkaya
Kastamonu	Kayseri	Kocaeli
Dr. F. Ecevit	C. Tüzel	Salâh Yargı
Konya	Malatya	Rize
H. Karagülle	Dr. C. Özelçi	S. A. Dilemre
Sinob	Urfa	
C. Atay	K. Berker	

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/345
Karar No. 66

11 . V . 1945

Yüksek Başkanlığa

Vakıflar kanununa ek olarak hazırlanıp Başbakanlığın 25 . IX . 1944 tarihli ve 6/2526 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Maliye ve Adalet Komisyonları raporlarıyla birlikte Komisyonumuza verilmekle Vakıflar Genel Müdürü ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

2762 sayılı Vakıflar Kanununun 29 ncu maddesi, bu kanunun tathiki için on yıllık bir süre belirtmiş olup bu sürenin sonunda kanun hükümlerine göre tâviz vermek yoluyla icareteyn veya mukataa kayıtları terkin edilmemiş olan gayrimenkullerin mülkiyetinin kendiliğinden mutasarrıflarına geçeceğini ve vâkıfın hakkının da ivaza dönerek gayrimenkulün tamamının bu ivaz karşılığında birinci derece ve birinci sırada ipotek sayılacağı ve belirtilen hükme göre hesaplanacak tavizlerle vaktinde ödenmeyen taksitleri mutasarrıfın başka mallarına müracaat yoluyla ve Tahsili Emval Kanununa göre tahsile dahi vâkıfın salâhiyetli olduğunu kabul eylemiştir.

1935 yılında kabul edilen kanunun 10 yıllık hıyar müddeti bu yıl sona ermiş ise de memleke-

tin iktisadi durumunun müsait olmadığı şu sırada yukarıda belirtilen hükmün uygulanmasının ilgilileri tazyik edecek mahiyette bulunması, bu müddetin daha on sene uzatılmasını gerektirmiş ve tasarı bu maksatla hazırlanmıştır.

Maliye ve Adalet Komisyonlarınca da yerinde görülen tasarı Komisyonumuzca da kabul edilmiş ve yalnız yazıya ilişkin bir değişiklik yapılmıştır.

Kamutayın onayına konulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
Kastamonu	Edirne	Tokad
T. Çoşkan	M. N. Gündüzalp	H. N. Keşmir
Kâtip		
İstanbul	Aydın	Çanakkale
F. Öymen	Gl. E. Alpman	S. T. Arsal
Diyarbakır	Diyarbakır	Eskişehir
R. Bekit	Ş. Uluğ	Y. Abadan
Giresun	Giresun	İsparta
M. Akkaya	A. Sayar	M. Karaağaç
İstanbul	İstanbul	Manisa
H. Kortel	H. Ülkmen	F. Kurdoğlu
Rize	Samsun	Yozgad
T. B. Balta	M. A. Yörüker	A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Vakıflar Kanununa ek kanun

MADDE 1. — 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 29 ncu maddesinde yazılı müddet hitam tarihinden itibaren on yıl uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükmünün icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bş. V. ve		
Ha. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Mal. V.	Mf. V.
Hilmi Uran	F. Ağralı	Yücel
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.
Swri Day	Fuad Sirmen	Dr. H. Alataş
G. İ. V.		Zr. V.
Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu	
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy	C. S. Siren	

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Vakıflar Kanununa ek kanun tasarısı

MADDE 1. — 5 . VI . 1935 tarihli ve 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 29 ncu maddesinde yazılı süre, sona erdiği tarihten başlayarak on yıl uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.